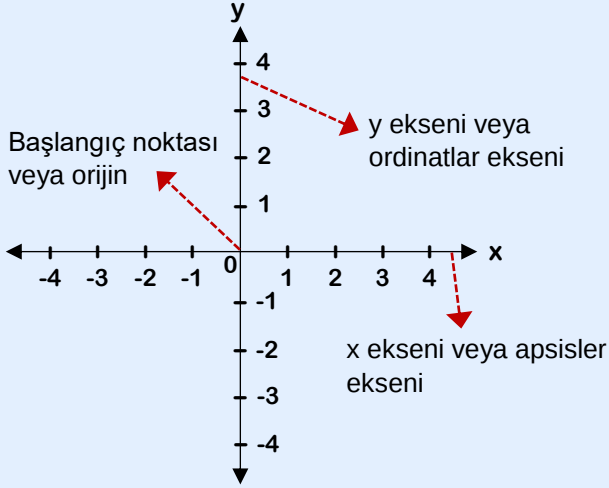

KOORDİNAT SİSTEMİ

► İki sayı doğrusunu sıfır noktasında birbiri ile dik kesiştirdiğimizde oluşan sisteme koordinat sistemi denir.

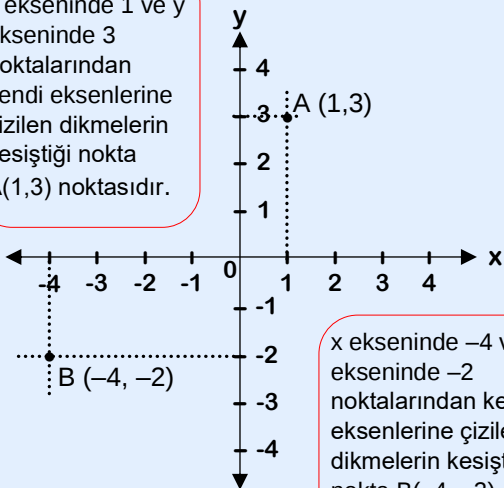

► Koordinat sisteminde yatay olan eksene x eksenini veya apsiler eksenini, dikey olan eksene y eksenini veya ordinatlar eksenini denir. Eksenlerin birleştiği noktaya da başlangıç noktası veya orijin denir.

► Koordinat sisteminde herhangi bir noktayı (x, y) sıralı ikilisi ile gösteririz. Bu sıralı ikilide birinci sayı x eksenindeki (apsis), ikinci sayı y eksenindeki (ordinat) koordinatı belirtir.

Örnek A $(1,3)$ ve B $(-4, -2)$ noktalarını koordinat düzleminde gösterelim.

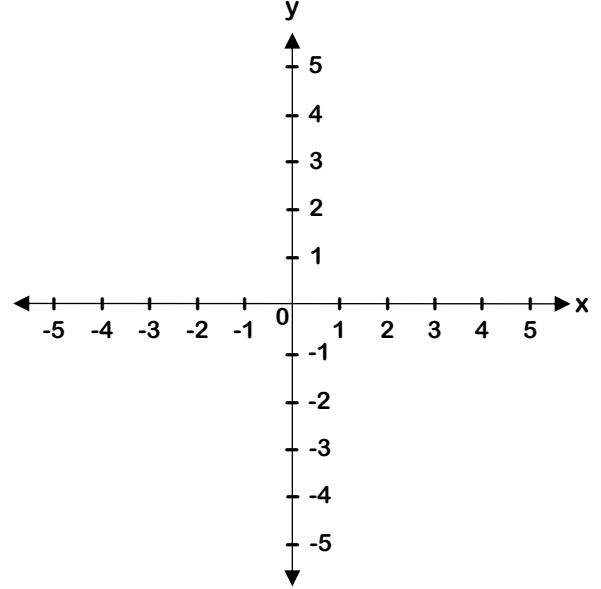
x ekseninde 1 ve y ekseninde 3 noktalarından kendi eksenlerine çizilen dikmelerin kesiştiği nokta A $(1,3)$ noktasıdır.

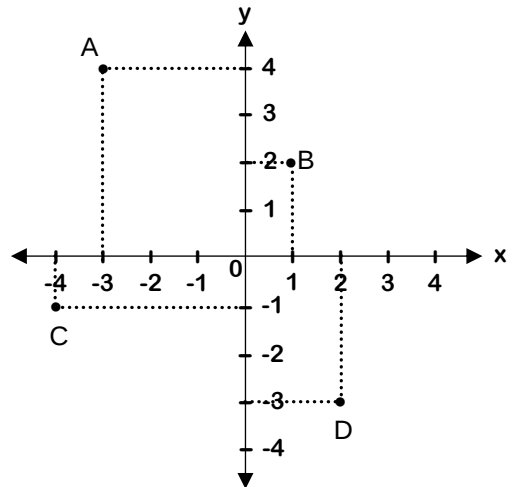
x ekseninde -4 ve y ekseninde -2 noktalarından kendi eksenlerine çizilen dikmelerin kesiştiği nokta B $(-4, -2)$ noktasıdır.

Soru-1 Aşağıda verilen noktaları koordinat düzleminde gösteriniz.

A $(2,1)$; B $(-2,5)$; C $(-1,-3)$; D $(3,-4)$

Soru-2 Aşağıdaki koordinat düzleminde verilen noktalarının koordinatlarını yazınız.

A (.... , ...)

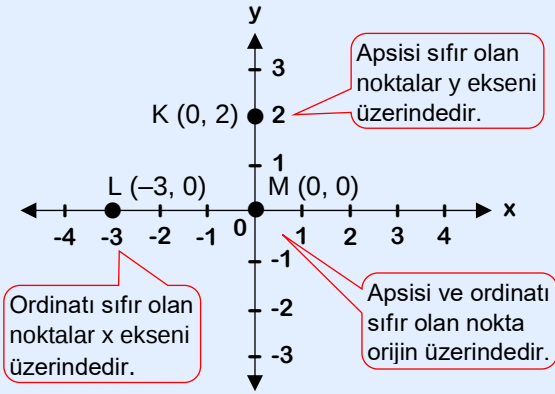
B (.... , ...)

C (.... , ...)

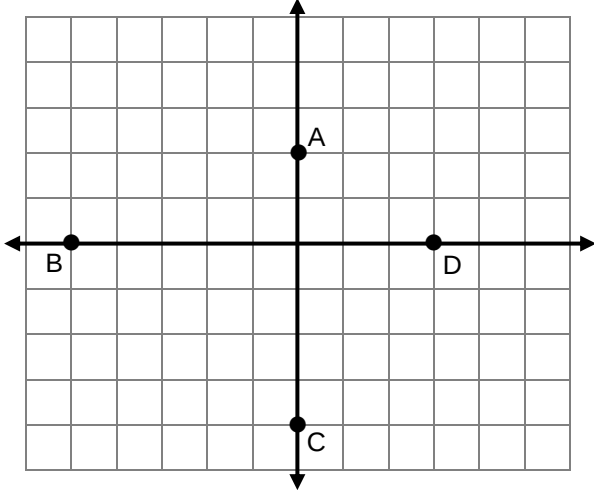
D (.... , ...)

► Bir nokta x ekseninde ise ordinatı sıfır, y ekseninde ise apsisi sıfırdır.

Örnek K (0, 2), L (-3, 0) ve M (0, 0) noktalarını koordinat düzleminde gösterelim.

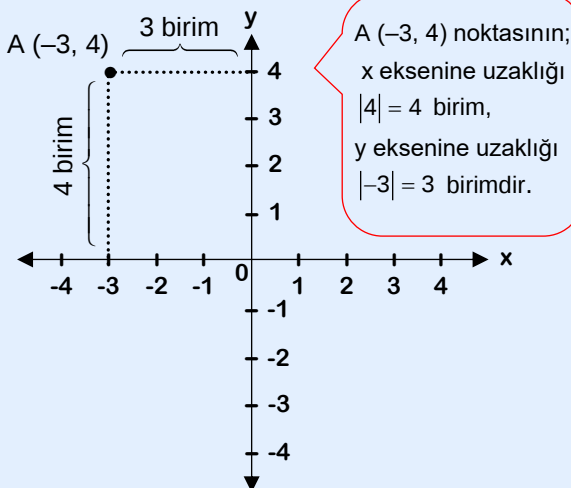

Soru-3 Aşağıdaki koordinat düzleminde verilen noktalarının koordinatlarını yazınız.

► Bir noktanın x eksenine uzaklığı ordinatın mutlak değerine, y eksenine uzaklığı ise apsisi mutlak değerine eşittir.

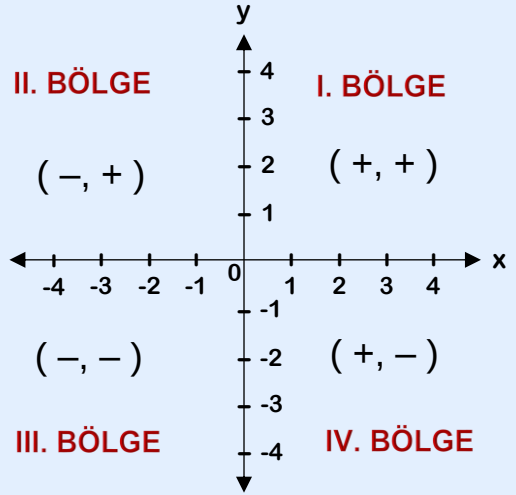
Örnek A (-3, 4) noktasının x ve y eksenlerine uzaklıklarını bulalım.

Soru-4 Aşağıdaki tabloda verilen noktaların x ve y eksenlerine olan uzaklıklarını bulunuz.

Nokta	x eksenine uzaklık	y eksenine uzaklık
A (10, 2)		
D (9, -8)		
E (4, 0)		
F (-1, -3)		

► Koordinat sistemi bulunduğu düzlemi 4 bölgeye ayırır.

I. Bölgedeki noktaların apsis ve ordinatları pozitifdir. ($x > 0$, $y > 0$)

II. Bölgedeki noktaların apsisi negatif, ordinatları pozitifdir. ($x < 0$, $y > 0$)

III. Bölgedeki noktaların apsis ve ordinatları negatiftir. ($x < 0$, $y < 0$)

IV. Bölgedeki noktaların apsisi pozitif, ordinatları negatiftir. ($x > 0$, $y < 0$)

Not: Eksenlerin üzerindeki noktalar herhangi bir bölgeye ait değildir.

Soru-5 Aşağıdaki noktaların kaçın bölgede olduklarını bulunuz.

Nokta	Bölgesi
A (-4, -1)	
C (2, -3)	
E (6, 8)	
G (0, 5)	
H (-7, 4)	

10 SORUYLA KOORDİNAT SİSTEMİ

1. Koordinat düzleminde verilen $L(2x - 1, y + 4)$ noktasının ordinatı -5 , apsisi 9 ise $x - y$ farkı kaçtır?

2. Köşelerinin koordinatları $A(-3, 2)$, $B(-3, -1)$, $C(4, -1)$ ve $D(4, 2)$ olan dikdörtgenin çevresini bulunuz.

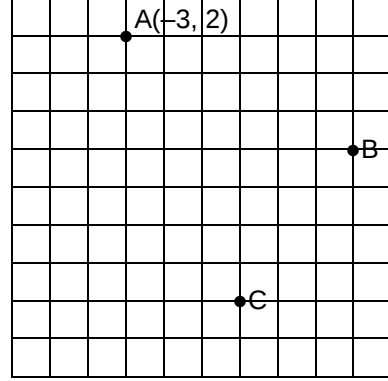
3. Üç köşesinin koordinatları $K(3, 2)$, $L(-4, 2)$, $M(-2, -2)$ olan paralelkenarın N köşesinin koordinatlarını bulunuz.

4. $A(3x-12, x-9)$ noktası y ekseninde olduğuna göre bu noktanın orijine olan uzaklığı kaç birimdir?

5. $L(b + 2, b - 3)$ noktası x ekseninde ise b kaçtır?

6. $A(x, -5)$ noktasının y eksenine uzaklığı 6 birim olduğuna göre x 'in alabileceği değerleri bulunuz.

7. Aşağıdaki kareli zeminde A noktasının koordinatları $(-3, 2)$ olduğuna göre B ve C noktalarının koordinatlarını bulunuz.

8. Koordinat düzleminde $A(-5, 2)$ ve $B(3, 2)$ noktalarının arasındaki uzaklık kaç birimdir?

9. $K(m, n)$ noktası koordinat düzleminde IV. bölgede ise $L(n, -m)$ noktası kaçınıcı bölgededir?

10. Köşe noktalarının koordinatları $A(-4, 1)$, $B(5, 1)$ ve $C(0, -3)$ olan üçgenin alanını bulunuz.